

Әдістемелік бірлістік отырысында
қаралды: Хаттама № 1
Р.Х.Ешпанова
27 08. 2021ж

Келісілді:
Оқу ісінің орынбасары
Қ.М.Утегенова _____
28 08. 2021ж

Құрастырушы-авторы: Агадиева К.а
шағын орталық ересек «Балапан» тобы үшін
қызықтыру сабағы (вариативтік бөлім)бойынша
«Мен елімді сүйемін» ұлттық тәлім-тәрбие
тақырыптық жоспар

2021-2022 оқу жылы

Түсінік хат

«Мен елімді сүйемін» бағдарламасы вариативтік бөлім бойынша ұлттық тәлім-тәрбие оқу іс-әрекетінде қолданылады. Барлығы-36 сағат, аптасына-1 сағат. Өркениетке ұмтылған бүгінгі күннің талабына орай болашақ ұрпақты ұлттық тәлім-тәрбие өнегесіне сүйене отырып парасатты тұлға ретінде қалыптастыру, ақыл-ой, таным қабілеттерін жетілдіру, дербес іс-әрекетке баулу, адамгершілік, эстетикалық сезімталдыққа, еңбекқорлыққа тәрбиелеу міндеттері қойылып отыр. Ұлттық салт-дәстүрдің тәрбиелік қағидаларын ұрпақ бойына сіңіру баланың мектепке дейінгі кезеңнен отбасы, балабақша арқылы орнығатын ұзақ үрдіс. Қазақ халқының бай мұрасы, тұрмысындағы терең мазмұнды мәдени ұлттық ерекшеліктері, бүлдіршіндердің талғам-сезімдеріне, қиялдары мен ерік-жігерлеріне ықпал етіп еңбекқор болып өсуіне тигізер маңызы зор. Хрестоматиялық материалдарды сонымен қатар оқу іс-әрекетінен тыс уақытта балабақшада өткізілетін ойын-сауықтар мен ертеңгіліктерде қолдануына болады. Мәселен, балалар өтірік өлеңдер мен айтысты жатқа әуенмен айтуды үйренсе, ойын-сауықтар мен ертеңгіліктерде бала өз өнерін ортаға салады.

Мазмұны:

1. Күнтізбелік жоспар
2. Өтірік өлеңдер
3. Ұлттық ою-өрнектер
4. Өлеңдер
5. Құстарға қарап, ауа-райын болжау
6. Қонақ түрлері
7. Нан түрлері
8. Ат әбзелдері
9. Бата-тілектер
10. Ұлттық үй жиһаздары
11. Ұлттық киім түрлері
12. Ұлттық ойындар
13. Күтілетін нәтиже
14. Пайдаланған әдебиеттер

Күтілетін нәтиже:

1. Балаларды ұлттық негіздегі сапалы білім негізінің іргетасы қаланады.
2. Балалар ұлттық дәстүрлермен танысып, оны өмірмен байланыстыра алады.
3. Ана тілінде мәдени сөйлеу шеберліктері артады.
4. Балалардың ойлау, шығармашылық қабілеттері шыңдалады.
5. Балалардың бойында адамгершілік қасиеттері қалыптасады

№	Тақырыбы	Мақсаты	Көрнекті құралдар	Сағат саны
1	Қазақша амандасу	Қол алысып, құшақтасып, амандасу түрлерін түсіндіру. Бір-бірімен, үлкендермен амандасу дағдыларын қалыптастыру.	Амандасу түрлерін суреттері	1
2	«Адам» деген ардақты ат	Адамға тән қасиеттермен таныстыра отырып, адамгершілікке байланысты айтылған тыйым сөздердің мағынасын түсіндіру, жатқа айтуға үйрету.	Көңіл-күй суреттері, тыйым сөздер	1
3	Тіл мен ұлт	Балаларға адам өміріндегі туған тілі мен ұлтының маңызы туралы түсінік беру. Тілін, елін, жерін сүюге тәрбиелеу. Балалардың сөйлеу мәнерлілігін дамыту.	Қазақ халқының суреттері, мақал-мәтелдер, жұмбақтар	1
4	Ұлттық ою-өрнектер	Ұлттық ою-өрнектер атауымен таныстырып, оның мағынасы туралы түсініктерін кеңейту. Ою-өрнектерді табиғи заттармен байланыстыру машықтарын жетілдіру.	Ою-өрнектер	1
5	Тазша баланың өтірік өлеңдері	Өтірік өлең туралы түсінік беру. Өтірік өлең мазмұнын талдау арқылы өтірік пен шындықты ажырата білуге үйрету. Қоршаған орта туралы білімдерін жетілдіру.	Тазша баланың суреті, өтірік өлеңдер жинағы	1
6	Тазша баланың өтірік өлеңдері	Бірнеше өтірік өлеңнің мазмұнын балалардың өздеріне талдау арқылы жатқа айтуға үйрету.	Тазша баланың суреті, өтірік өлеңдер жинағы	1
7	Жыл құстары	Жыл құстары туралы білімдерін кеңейте отырып, құстар туралы айтылған нақыл сөздердің мәнін түсіндіру.	Жыл құстары суреті	1

8	Құстарға қарап ауа-райын болжау	Құстарға қарап ауа-райын болжаудың әдістерімен таныстыру.	Түрлі қалыпта құстар суреті	1
9	Қазақша отыру түрлері	Балаларды қазақша отыру түрлерімен таныстыру. Қыздар мен ұлдарға тән отырыстар болатынын түсіндіру. Әдептілікке тәрбиелеу.	Отыру түрлері суреттері	1
10	Қазақша жату түрлері	Қазақша жату түрлерімен таныстыру. Өздерінің жату түрлерін анықтай алуға баулу.	Жату түрлері суреттері	1
11	Егін жинау науқаны	Егін туралы түсініктерін кеңейте отырып, оны жинау барысындағы атқарылатын жұмыстармен таныстыру. Еңбек, дәнді дақылдар туралы мақал-мәтелдердің мәнін түсіндіру.	Сюжетті суреттер	1
12	Сабан той	Күзгі науқан жайында түсінік беру. Күзде болатын мереке сабан тойымен таныстыру. Жемістер, көкөністер туралы жұмбақтарды шешу	Жеміс, көкөніс текшелер, суреттер.	1
13	Қазақ ханы	Қазақ елін ертеде хандар басқарғанын түсіндіре отырып, Абылай ханмен таныстыру	Абылай хан суреті	1
14	Қазақтың билері	Қазақ билері-Төле би, Әйтеке би, Қазыбек би жайында түсінік беру. Татулық, достық туралы айтылған билер сөзінен үлгі келтіре отырып, ел бірлігінің маңыздылығы туралы айту.	Үш би суреті	1
15	Қазақтың билері	Балаларды үш бидің айтылған сөздері туралы түсініктерін кеңейтіп, бірнеше нақыл сөздерін жатқа айтуға үйрету.	Үш би сөздер жинағы	1
16	Қазақ батырлары	Қазақ батырларымен таныстыра отырып, батырлар ерлігі туралы қысқаша әңгімелеу.	Қазақ батырлар суреті	1
17	Сұрамақ	Сұрамақ туралы түсінік бере отырып, «Түлкі, түлкі, түлкішек» сұрамағын сұрамақ ретінде айтуды үйрету.	Сұрамақтар	1

18	Сұрамақ	Сұрамақты рөлдерге, шағын топтарға бөлініп орындау машықтарын қалыптастыру. Балалардың қызығушылығын арттыру.	Сұрамақ жиынтығы	1
19	Ағаштан жасалған ұлттық үй жиһаздары	Ағаштан жасалған үй жиһаздары туралы түсінік беру. Үй жиһаздарын жасайтын ағаш шебері-ұста туралы түсіндіру.	Ағаш үй жиһаздар суреті	1
20	Жүннен, матадан жасалған бұйымдар	Жүннен, матадан жасалған бұйымдармен таныстыру. Тігінші, кестеші, өрмек тоқушы мамандары туралы мәлімет беру.	Бұйым, тігінші, өрмек тоқушы суреттері.	1
21	Су-тіршілік көзі	Судың тіршілік көзі екенін түсіндіре отырып, суға қатысты айтылған тыйым сөздердің мағынасын ашу, жадында ұстауға үйрету.	Су көзі суреттері, тыйым сөздер	1
22	Халық шеберлері	Шебер жайлы түсінік бере отырып, ағаш шебері, ұста, зергер мамандығы туралы, олардың қолынан шыққан бұйымдармен таныстыру.	Халық шеберлерінің суреті Түрлі бұйымдар	1
23	Төл теңгеміз	Балаларды төл ақшамыз-теңгемен таныстыру. Теңгеде елі-мізді айқындайтын белгілер болатынын түсіндіру.	Қазіргі ж/е бұрынғы теңге суреті	1
24	Жануарлар пірі	Үй жануарлары туралы түсініктерін кеңейтіп, олардың пірі болатыны жайында түсінік беру. Олардың атауларымен таныстыру.	Төрт түлік пен олардың пірінің суреттері	1
25	Үй жануарларын шақыру	Үй жануарларын шақыру сөздерімен таныстырып, шақыру өлеңдерін жатқа меңгерту.	Төрт түлік суреті	1
26	Дәннен жасалатын тағамдар	Ұлттық тағамдармен таныстыру, ұннан, дәнді-дақылдардан жасалған тағамдарды ажырата білуге үйрету.	Ұлттық тағамдар суреті	1

27	Нан-ас атасы	Нан түрлерімен таныстырып, нанды қастерлеуге үйрету. Нанға қатысты айтылған тыйым сөздердің мағынасын түсіндіру.	Нан түрлерінің суреттері	1
28	Санамақтар	Санамақ туралы түсіндіріп, қолдану ерекшеліктерімен таныстыру. Санамақты жатқа айту арқылы балаларды ойында, т.б. қолдана білуге үйрету.	Санамақтар	1
29	Ұлттық көлік түрлері	Ұлттық көлік түрлерімен таныстыру. Бұл көліктердің қолданылу аясы туралы түсінік беру.	Ұлттық көліктер суреті	1
30	Ат және оның әбзелдері	Ат және оның әбзелдері жа-йында түсінік беру, әбзелдер-дің атауларымен, қолдану ерекшеліктерімен танысу.	Ат әбзелдердің суреттері.	1
31	Ұлттық ойындар	Балаларды ұлттық ойын түрлерімен таныстырып, оны іс жүзінде қолдана білуге төселдіру.	Ұлттық ойындар суреттері	1
32	Айтыс өнері	Сөз өнері айтыс туралы түсіндіру. Айтыстың ерекшеліктерімен таныстыру.	Айтыскер таспалары, суреттері	1
33	Айтыс өнері	Балаларды айтыс түрлерімен таныстыру. Қыз бала мен ер баланың айтысын жатқа айтуға үйрету.	Айтыскер таспалары, суреттері.	1
34	Қонақ күту рәсімі	Халқымыздың қонақ күту рәсімі туралы түсінік беру, қонақ күту дәстүрлерімен таныстыру. Қонақжайлыққа байланысты айтылатын ұлағатты сөздердің мағынасын түсіндіру.	Қонақ күтуге байланысты суреттер	1
35	Бата-тілектер	Балаларға бата-тілектердің маңызымен таныстыра отырып, оның түрлері туралы түсінік.	Бата-тілектер жинағы	1
36	Ағаштан жасалған ұлттық үй жиһаздары	Ағаштан жасалған үй жиһаздары туралы түсінік беру. Үй жиһаздарын жасайтын ағаш шебері-ұста туралы түсіндіру.	Ағаш үй жиһаздар суреті	1

Пайдаланған әдебиеттер:

1. Мемлекеттік жалпы міндетті мектепке дейінгі жастағы балаларға білім беру стандарты. Астана 2007 ж.
2. Ә. Табылдиев. «Халық тағылымы» Алматы 1992 ж.
3. Әбілова З.Ә., Қалиев Қ. «Этнопедагогика оқулығы» Алматы 1999 ж.
4. Жаттамақ: тақпақтар, өлеңдер. Алматы 1994 ж.
5. Жұмабекова Ф.Н. Мектепке дейінгі педагогика. Астана 2007 ж.
6. Қалиев С. «Қазақ халқының салт-дәстүрлері» Алматы 1999 ж.
7. Құралұлы А. «Ұлттық дүниетаным» Алматы 2002 ж.
8. Әдеп әліппесі. Ә. Табылдиев. Алматы 1997 ж.
9. Бәдел А. «Қазақ этнопедагогикасы-тәрбие бастауы» Астана 2011 ж.
10. Ә. Ақыпбекұлы «Керек кітап» өлеңдер жинағы Алматы 2006 ж.